

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU

S.BAHADIR KADRON
GENEL SEKRETER YARDIMCISI

İhale usulünün yanlış belirlenmesinin sorumlusu kimdir?

- İhale usulünü belirleme yetkisi ihale yetkilisine aittir. Ancak ihale komisyonuna verilen yetkiler düşünüldüğünde (39 ve 40. maddeler) ihale usulünün yanlış belirlenmesinden ihale yetkilisi ile birlikte ihale komisyonu da sorumludur. Nitekim Kanununun 60. maddesinde,5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır, hükmü yer almaktadır.

İhale usulleri

- Açık ihale usulü
- Belli istekliler arasında ihale usulü
- Pazarlık usulü
- **Not: Doğrudan temin bir ihale usulü olmayıp, bir alım yöntemidir.**

Açık ihale usulü

- Açık ihale usulü temel ihale usulü olup, ihalenin sonuçlandırılması için asgari teklif sayısı bulunmamaktadır. Başka bir anlatımla, ihaleye 1 (bir) istekli teklif vermiş olsa da idarenin uygun görmesi halinde bu istekli üzerinde ihale bırakılabilecektir.

- Açık ihalede 1(bir) teklif çıkması durumunda ihale bu şekliyle sonuçlandırılabilir mi?
- Açık ihalede ekonomik açıdan en avantajlı kişi ile pazarlık mümkün mü?(30/son ve 40/1)
- Açık ihalede hiç teklif çıkmaması durumunda ne yapılmalıdır?
- ❖ İhale dokümanı gözden geçirilerek tekrar açık ihaleye çıkılabilir.
- ❖ **21/a pazarlık yapılabilir.**

Belli istekliler arasında ihale usulü

- Belli istekliler arasında ihale usulü, yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.
- Belli istekliler arasında ihale usulü kullanılarak ihale edilebilecek işler nelerdir?

Belli istekliler arasında ihale usulü kullanılarak ihale edilebilecek işler

Bu usul iki durumda kullanılabilir;

- Yapım işleri, hizmet ve mal alım ihalelerinden işin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanamadığı işler (Yaklaşık maliyeti eşik değerinin yarısını aşması gerekmiyor)
- Yaklaşık maliyeti eşik değerinin yarısını aşan yapım işi ihaleleri,

- Kamu İhale Kurulu **2007/UY.Z-3128** sayılı kararıyla, “Tıp Fakültesi Eğitim Blokları İkmal İnşaatı”nın, **2007/UY.Z-1400** sayılı kararıyla da, “Üniversite Hastanesi Tadilat ve Büyük Onarım İşi”nin belli istekliler arasında ihale edilmesini Kanunda öngörülen özel uzmanlık veya ileri teknoloji şartı bulunmadığı gerekçesiyle mevzuata aykırı bulmuştur.

- Kamu İhale Kurulunun **2007/UY.Z-3208** sayılı kararında “*Yapılan incelemede başvuruya konu “Atıksu Arıtma Tesisleri Yapımı” işinin idare tarafından uzmanlık gerektiren ve bir çok mekanik ekipmanı içinde barındıran komplike bir sistem olarak değerlendirildiği ve bu nedenle de ihale usulünün belli istekliler arasında ihale usulü olarak tespit edildiği anlaşılmıştır.*” denilerek atıksu arıtma tesisinin **belli istekliler arasında ihale edilmesi mevzuata aykırı bulunmamıştır.**

Belli istekliler arasında ihale usulünün işleyişi

- Belirtilen asgari yeterlik koşullarını sağlayamayanlar yeterli kabul edilmez.
- Ön yeterlik ilanında ve dokümanında belirtilmek kaydıyla; yeterlikleri tespit edilenler arasından dokümanda belirtilen kriterlere göre sıralanarak listeye alınan belli sayıda istekli veya yeterli bulunan isteklilerin tamamı teklif vermeye davet edilebilir.(5812)-Yapım Tip Ön Yeterlilik Şartname 7. madde 16-207)
- İhaleye davet edilebilecek aday sayısının beşten az olması veya teklif veren istekli sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilir.
- Teklif veren istekli sayısının üçten az olması nedeniyle ihalenin iptal edilmesi durumunda, ihale dokümanı gözden geçirilerek varsa hatalar ve eksiklikler giderilmek suretiyle, ön yeterliği tespit edilen bütün istekliler tekrar davet edilerek ihale sonuçlandırılabilir.

- Belli istekliler arasında ihale usulünde hiç teklif çıkmaması durumunda ne yapılmalıdır?
- ❖ İhale dokümanı gözden geçirilerek tekrar belli istekliler arasında açık ihaleye çıkılabilir.
- ❖ Açık ihaleye çıkılabilir
- ❖ 21/a pazarlık yapılabilir.
- Ön yeterlilik aşamasında ihaleye davet edilecek asgari kişi sayısı kaçtır?
- Teklif değerlendirme aşamasında istekli sayısı bakımından asgari kişi sayısı kaçtır?
- ❖ Bu sayılar bulunamazsa ihale iptal edilir. (K.20/4)

PAZARLIK USULÜ

- Kanunda belirtilen hallerde kullanılabilen, ihale sürecinin **iki aşamalı** olarak gerçekleştirildiği ve idarenin ihale konusu **işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini** ve **belli hallerde fiyatı isteklilerle görüştüğü** usuldür.

PAZARLIK USULÜ

- a) Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan **ihale sonucunda teklif çıkmaması.**
- b) **Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen** veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.
- c) **Savunma ve güvenlikle** ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

- d) İhalelerin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.
- e) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan nitelikte belirlenememesi.
- f) İdarelerin yaklaşık maliyeti **110.257,00** TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.

21/b

- Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen
veya
- **İdare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine,**
ihalenin **ivedi olarak** yapılmasının zorunlu olması
(İki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekir)
(2007/1115,2008/UYZ-2018,.....)

Ani ve beklenmeyen olaylar

- **Deprem**, heyelan, toprak kayması, **yangın**, **sel baskını**, göçük tehlikesi vb. olayların ani ve beklenmeyen olaylar kapsamında değerlendirilerek, bu olaylar sonucunda ortaya çıkan **hasar ve arızaların giderilmesi** amacıyla yapılacak işlerin veya alınması gereken önlemlerin pazarlık usulü ile ihale edilmesi mümkündür.
- İdarelerin bu gerekçeye dayanarak pazarlık usulünü kullanması durumunda, **ani ve beklenmeyen olaya ilişkin bilgi ve belgelere ihale işlem dosyasında yer vermeleri** gerekmektedir.

Öngörülemeyen olaylar

- Isıtma, soğutma, elektrik, doğalgaz, su, telefon sisteminde meydana gelen hasar ve arızalar vb. durumların idare tarafından önceden öngörülemeyen olaylar kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.
- İdareler tarafından öngörülemeyen olayların kapsamı belirlenirken dikkatli davranılmalı, öngörülmesi mümkün olan ve olağan dışı nitelik taşımayan durumların bu çerçeveye sokulmamasına özen gösterilmelidir.

- Süreklilik arz etmeyen ve ihtiyacın gelişim sürecinde de öngörülmezlik şartının oluşmadığı belli olan **telefon santrali alımının**, yapılan ihalenin iptal edildiği gerekçesiyle 21/b kapsamında ihale edilmesi Kanuna aykırılık teşkil eder.(2004/UK.Z-634)
- **İptal edilen ihaleden sonra üç aylık ihtiyacın temini için pazarlık usulü ihale yapılmasında** kanuna aykırılık yoktur. .(2005/UM.Z-840, 2005/UH.Z-577, 2004/UK.Z-320)

21/C

- 4734 sayılı Kanununun 21/I-c maddesine göre, **savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması** tek başına pazarlık usulünün kullanılmasına imkan vermemekte, **aynı zamanda ihalenin acilen gerçekleştirilmesinin de zaruret taşıması** gerekmektedir.

21/d

- 4734 sayılı Kanununun 21/I-d maddesindeki düzenleme çerçevesinde pazarlık usulünün kullanılabilmesi için ihale konusu malın piyasada hazır halde bulunmaması yeterli olmamakta, **ayrıca araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç göstermesi**, daha açık anlatımla o ana kadar üretimi yapılmış olanlardan daha gelişmiş ve farklı nitelikler taşınması da gerekmektedir.
(ARGE)

21/E

- İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin **özgün nitelikte ve karmaşık olması**
- İşin özgün nitelikte ve karmaşık olması dolayısıyla teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi

şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekir.

- ✓ İdarenin kendi teknik bilgi ve birikimi ile ihtiyaç konusu işin teknik ve mali özelliklerini yeterince, başka bir ifadeyle ihale edilebilecek ölçüde ortaya koyabildiği veya bu hususu danışmanlık hizmet sunucularına yaptırabildiği hallerde bu **bendin uygulanmaması** gerekir.

- Kamu İhale Kurulunun **2006/UY.Z-1249** sayılı kararından, “**Atıksu arıtma tesisi ve deniz deşarjı inşaatı**” yapım işinin Kanununun 21/I-e maddesine göre ihale edilmesinde herhangi bir aykırılık görmediği anlaşılmaktadır.
- Limon silosu toz toplama sisteminin ıslahı ve ihraç galerisi yapım ihalesi 21/e ye göre yaptırılabilir.(2007/UY.Z-1852)
- **Bilgisayar ağı omurgası kurulması için malzeme alınması işinin özgünlük ve karmaşıklığına dayalı olarak teknik ve mali özelliklerinin gerekli netlikte belirlenmemesi durumu söz konusu olmadığından 21/e usulünün uygulanması mevzuata aykırıdır.**(20037UK.Z-603)

21/f

- İdarelerin yaklaşık maliyeti **110.257,00** TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları
- Dolayısıyla yapım işleri bu kapsamda yaptırılamaz.

- 21/f kapsamında sadece **mamul mal, malzeme veya hizmet alımları yapılabilir.**
- 21/f uygulamasında idare ayrımı **yoktur.** Limit büyükşehir dahilindeki idareler için de diğerleri için de aynıdır.
- İhtiyacın kısımlara bölünmek suretiyle 21/f kapsamında yaptırılması Kanunun 5. maddesindeki **temel ilkelere aykırıdır.**
- 21/f kapsamında yaptırılacak işlerde de **şartname düzenlenmesi** zorunludur.
- 21/f de belirtilen tutara **KDV dahil değildir.**

Pazarlık usulü ihalede ilan

- Kanun 21. maddenin (b) ve (c) bentlerinde belirtilen hallerde işin ivediliğini, (f)bendinde ise işin tutar olarak küçüklüğünü dikkate alarak ilan yapılmasını zorunlu kılmamıştır.

Buna göre, idareler bu bentlere göre yapılacak ihalelerde ilan yapmak mecburiyetinde değildirler. Ancak, ilan yapılmasını zorunlu tutmamış olan kanun koyucu bu bentlere göre yapılan ihalelerde en az 3 isteklinin davet edilmesini zorunlu tutmuştur.

Pazarlık usulünde değişiklikler

- b, c ve f de yeterlik belgeleri ile fiyat teklifleri birlikte verilecektir.
- a, d ve (e) de fiyatı içermeyen teknik detaylı ilk teklif var. Teklif sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilmeyecek.
- f, (b) ve (c) de fiyat görüşmesi kaldırılmıştır.
- Bütün bentlerde ilk tekliflerini aşmamak üzere son teklif istenilecektir.

- b, c ve f de malın sözleşme yapma süresi içerisinde teslim edilmesi halinde sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değil.

Teklif Zarfı

Zarfın üzerine yazılacak hususlar:

- isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı,
- tebligata esas açık adresi,
- teklifin hangi işe ait olduğu
- ihaleyi yapan idarenin **açık adresi** yazılır.
- Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve mühürlenir (kaşe).

- İdarenin adının yazılması adresi anlaşılır yapıyor, yani adreste karışıklığa meydan vermiyorsa cadde sokak ismi belirtilmediği için değerlendirme dışı bırakılamaz.
(2008/UM.Z-1371)

Ortak girişim tarafından sunulan teklif zarfı

- Genel Tebliğin 16.1. maddesinde “....Aday veya isteklinin ortak girişim olması halinde zarfın yapıştırılan yerinin ortaklardan herhangi biri tarafından imzalanarak kaşelenmesi veya mühürlenmesi yeterlidir.” açıklaması yapılmıştır.
- Ortak girişimlerde zarfın üzerinin ortaklardan biri tarafından doldurulması ve imzalanmasında sakınca yok. (2006/UH.Z-270)
- Örnekler: Syf 361,362

Teklif mektubu

- Yazılı olması.
- İhale dokümanınının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi.
- Teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması.
- Üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması.
- Türk vatandaşı gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, Türkiye’de faaliyet gösteren tüzel kişilerin vergi kimlik numarasının belirtilmesi.
- Ad ve soyadı veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması.
- Örnekler....Syf:364,365

Teklif geçerlilik süresi

- Tekliflerin geçerlilik süresi; isteklinin kabulü kaydıyla **en fazla** ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir.
- Bu süre bir defada uzatılabileceği gibi teklif geçerlilik süresini aşmayacak şekilde birden fazla da yapılabilir.
- (İstekli teklif geçerlik süresinin uzatılması talebini kabul etmek zorunda değildir, başka bir anlatımla bu talebi kabul edip etmemek tamamen isteklinin takdirindedir. İsteklinin bu teklifi kabul etmemesi halinde geçici teminatı iade edilir.)

- Teklif mektubunun standart forma uygun olmaması teklifin esasını değiştirecek nitelikte bir eksiklik tir
- İhale götürü bedel olduğu halde, istekli birim fiyat teklif mektubu sunması halinde ihale dışı bırakılmalı (2009/UY.I-1234)
- **İhale götürü bedel olduğu halde** isteklinin teklif mektubu ekinde **birim fiyat cetvelleri koymas** ihalenin sağlıklı bir şekilde sonuçlandırılmasına engel değil (2008/UH.Z-1337)

- Birim fiyat **teklif cetvelinin imzasız olması** KİK tarafından ihale dışı bırakılma sebebi olarak kabul edilmektedir. Teklif cetvelin sayısı birden fazla ise, ilk sayfa imzalanmadan son sayfanın imzalanmış olması halinde de ihale dışı bırakılmalı. (2007/UY.Z-2977)

Tekliflerin alınması ve açılması (Açık oturum)

- 1) *İhale saati geldiğinde ihale komisyonu öncelikle ihale saatine kadar kaç teklif verilmiş olduğunu bir tutanakla tespit eder ve bunu hazır bulunanlara duyurur. (Standart Form -KİK006.0/Y) Bu duyurunun ardından hemen ihaleye başlanır.*
- 2) **Öncelikle teklif zarfları alınış sırasına göre incelenir ve bu inceleme neticesinde Kanununun 30/l maddesine uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Söz konusu tutanağa teklif zarfının neden uygun olmadığına ilişkin gerekçelerin yazılması gerekmektedir. (Standart Form - KİK008.0/)**
- 3) **Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.**

- **Tebliğin 16.2.1.** maddesi: Başvuru ya da teklif zarfının Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına uygun olmadığına anlaşılması halinde, söz konusu **zarfın ön ve arka yüzünün fotokopisi çekildikten sonra başvuru veya teklif zarfı açılmaksızın iade edilecektir.** Başvuru veya teklif zarfının fotokopisi ise idare tarafından ihale işlem dosyasında muhafaza edilecektir.

- 2) **Öncelikle teklif zarfları alınış sırasına göre incelenir ve bu inceleme neticesinde Kanununun 30/l maddesine uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Söz konusu tutanağa teklif zarfının neden uygun olmadığına ilişkin gerekçelerin yazılması gerekmektedir. (Standart Form - KİK008.0/)**
- 3) **Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.**

4) İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir.

5) Teklif zarflarının incelenmesinin ardından, teklif zarfları açılmadan önce yaklaşık maliyet açıklanacak ve bu husus tutanağa bağlanacaktır. **(Standart form-KİK 016.0/Y)**

Ancak, isteklilerce sunulan teklif zarflarının hiçbirinin Kanununun 30/I maddesine uygun olmadığına anlaşılması halinde yaklaşık maliyet açıklanmayacaktır.

Ayrıca pazarlık usulü ile yapılan ihalede yaklaşık maliyetin son yazılı fiyat teklifleri ile birlikte açıklanması gerekmektedir.

Ancak.....

- Bu usulde son yazılı fiyat teklifini sunmayan isteklilerin **ilk teklifleri son teklifi olarak kabul edileceğinden**, son yazılı tekliflerin verilip verilmediğine, teklif zarfları ve tekliflerin usulüne uygun olup olmadığına bakılmaksızın, son yazılı fiyat tekliflerinin verileceği tarih ve saatte yaklaşık maliyet açıklanacaktır.

- Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde, ihale komisyonu, yaklaşık maliyetin açıklanacağı aşamada, toplam yaklaşık maliyet tutarı ile her bir kısım için belirlenen yaklaşık maliyet tutarını **ayrı ayrı** açıklayacaktır.

- Ayrıca kısmi teklif verilmesine izin verilen mal alımı ihalelerinde, ihale komisyonu her bir kısma ilişkin yaklaşık maliyet tutarını okuyarak açıklayabileceği gibi her bir kısmın yaklaşık maliyet tutarının yer aldığı bir çizelgenin fotokopisini dağıtmak suretiyle de yaklaşık maliyet tutarlarını açıklayabilir.

- Son olarak bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

(2008/UYZ 2626, 2008/UYZ-159)

- Örnekler...Syf 375

Tekliflerin değerlendirilmesi

(Kapalı oturum)

1. Belgeleri eksik olan veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı ilk oturumda tespit edilen isteklilerin ihale dışı bırakılması
2. Tekliflerin incelenmesi sırasında isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteme (net olmayan hususlarla ilgili)
3. Bilgi tamamlanması (belge tamamlanamaz)
 - En az iki iş günü süre verilir
 - Bilgileri tamamlamayanların değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir(Bilgi/Belge)
4. Aritmetik hata kontrolü ve aritmetik hata olanların ihale dışı bırakılması

Örnekler....381 syf

Aritmetik hata

- **Tebliğin 16.5.1. maddesi:** Birim fiyat teklif cetvelindeki **çarpım ve toplamlarda** hata olması durumunda aritmetik hata olduğu kabul edilecek ve teklif doğrudan değerlendirme dışı bırakılacaktır. **Kısmi teklif verilmesine** imkan tanınan ihalelerde, isteklinin aritmetik hata yapılan kısma ilişkin teklifi değerlendirme dışı bırakılarak, teklif verdiği diğer kısımlar üzerinden ihale sonuçlandırılacaktır.

- **Tebliğin 16.5.1. maddesi:** Birim fiyat üzerinden teklif alınan ihalede, birim fiyat teklif cetvelindeki birim fiyatlar ve birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarlar, **virgülden sonra iki hane olacak şekilde yuvarlanarak yazılacaktır.** Ancak, birim fiyat üzerinden teklif alınan mal alım ihalelerinde, miktarı yüksek olan iş kalemleri için, idari şartnamenin diğer hususlara ilişkin bölümünde belirtilmek kaydıyla, istekliler birim fiyatlarını virgülden sonra iki haneden fazla olacak şekilde verebileceklerdir. **Bu durumda da birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarlar, virgülden sonra iki hane olacak şekilde yuvarlanarak yazılacaktır.**

AŞIRI DÜŞÜK TEKLİF SORGULAMASI

- 37 nci maddeye göre değerlendirme yapıldıktan sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit edilir.
- Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlenen süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak istenir.

İhale komisyonu;

- **a)** İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
- **b)** Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- **c)** Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

Hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir.

Bu değerlendirme sonucunda,

- Açıklamaları yeterli görülmeyen
- Yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Yapım işlerinde aşırı düşük tekliflerin tespit edilmesi ve sorgulanmasına ilişkin esaslar

Tebliğin;

- **45.1.4.** Aşırı düşük tekliflere ilişkin sorgulama teklifin tümü üzerinden olabileceği gibi, isteklinin teklifinde ihale komisyonu tarafından belirlenen bileşenler üzerinden de yapılabilir.
- **45.1.5.** Teklifi aşırı düşük bulunan istekliler Kanununun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri (proforma faturalar, teklif alma yazıları, idarece istenmesi durumunda yardımcı analizler ve buna benzer) sunacaklardır.

- **45.1.6.** İsteklilerin aşırı düşük sorgulamasına ilişkin açıklamaları **belgelere dayanmalıdır.** Belgelere dayanılmaksızın yapılan açıklamalar kabul edilmeyecektir.
- **45.1.10.** Aşırı düşük sorgulaması sonucunda **belgelere dayalı yazılı açıklama yapmayan,** açıklamaları idarece tanımlanan **yapım şartlarına uygun olmayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin** teklifleri **gerekçeleri** belirtilmek suretiyle değerlendirme dışı bırakılacaktır.

Teminat

- Teminat olarak kabul edilecek değerler şunlardır:
- **a)** Tedavüldeki Türk Parası.
- **b)** Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları.
- **c)** Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

- Tebliğın 18.3. maddesinde;4734 sayılı Kanunun “Teminat Olarak Kabul Edilecek Değerler” başlığını taşıyan 34 üncü maddesinin (a) bendinde nakit olarak sadece “tedavüldeki Türk Parası” nın sayılması nedeniyle yabancı para birimi üzerinden teklif alınsa dahi yabancı para birimi cinsinden nakit teminat verilmesi mümkün değildir.

- Nakit verilen teminat dışındaki teminatlar ise ihalede isteklilerce teklif edilen bedel hangi para birimi ise teminat olarak sunulacak değerin de o para birimi cinsinden olması gerektiğinden, teklif edilen bedel ile teminat olarak getirilecek bedelin farklı para birimi olarak sunulması mümkün değildir. Dolayısıyla, idari şartnamenin “teklif ve ödemelerde geçerli para birimi” başlıklı maddesinde yabancı para birimi veya yabancı para birimleri cinsinden teklife izin verilmesi durumunda; istekliler, teminat mektuplarını tekliflerine esas para birimi üzerinden düzenleyeceklerdir.

- İdare, 4734 sayılı Kanununun 35 inci maddesini esas alarak, teklif geçerlilik süresinin bitimi tarihine 30 gün eklemek suretiyle bulunduğu tarihi idari şartnamenin “geçici teminat” başlıklı maddesine yazacaktır. Tip idari şartnamelerin geçici teminata ilişkin maddeleri gereğince geçici teminat olarak sunulan teminat mektubunda geçerlilik tarihi belirtilmeli ve bu tarih, idari şartnamede öngörülen tarihten önce olmamalıdır. Bu çerçevede, asgari süreyi karşılayan veya asgari sürelerden daha uzun süreleri içerir geçici teminat mektuplarının geçerli kabul edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, süresiz geçici teminat mektupları da kabul edilecektir. (Asgari süre teklif geçerlilik süresinden en az 30 gün fazla süreli)

Teminat mektuplarının değiştirilmesi

- 4734 sayılı Kanununun 34/VI maddesi gereği; *“Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.”*

İhalenin karara bağlanması ve onaylanması

- İhale komisyonu tarafından Kanunun 37 ve 38. maddelerine göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılacaktır.
- Ekonomik açıdan en avantajlı teklif?

- 4734 sayılı Kanununun 40. maddesinde ekonomik açıdan en avantajlı teklifin sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak belirlenebileceği belirtilmiş olmakla birlikte

Fiyat dışı unsurlar

- İşletme ve bakım maliyeti,
- maliyet etkinliği,
- verimlilik,
- kalite ve teknik değer gibi unsurlardır.
- Ancak; ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

Yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanması

- Kanununun 63 üncü maddesine göre ihale dokümanında yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, bu fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılacaktır.

Örnek....

İhale komisyonunun karar alması

- İhale komisyonu kararında 4734 sayılı Kanununun 40/V maddesinde öngörüldüğü üzere;
 - ▶ İsteklilerin adları veya ticaret unvanları,
 - ▶ Teklif edilen bedeller,
 - ▶ İhalenin tarihi
 - ▶ İhalenin hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı,
 - ▶ İhale yapılmamış ise nedenleri,hususlarına yer verilmesi zorunludur. (**Standart form- KİK018.0/Y**)

İhale yetkilisinin görevi ve hakları

- 4734 sayılı Kanununun 40/VI maddesi uyarınca iki seçenek vardır:
 - ▶ İhale kararını onaylamak
ya da
 - ▶ Gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle ihaleyi iptal etmek
- İhale yetkilisinin, komisyon karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde işlem tesis etmesi gerekmektedir.
- İhale yetkilisinin nihai komisyon kararının kendisine sunulması aşamasında **düzeltilici işlem tesis etme yetkisi bulunmamaktadır.**

KESİNLEŞEN İHALE KARARININ BİLDİRİLMESİ

- ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilecektir.
- Bu kapsamda teklif zarfı değerlendirmeye alınmayan veya teklifi değerlendirme dışı bırakılanlara da bildirim yapılacaktır.

Kesinleşen ihale kararının bildirim usulü

- kesinleşen ihale kararı;
- 1) İmza karşılığı elden.
- 2) İadeli taahhütlü mektupla.
- 3) Elektronik ortamda.
- 4) Faksla.
- bildirilmesi mümkündür.

- İadeli taahhütlü mektupla yapılan tebligatlarda mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, yabancı isteklilerde ise ondokuzuncu gün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılacak,
- Tebligatın bu tarihten önce muhataba ulaşması halinde ise fiili tebliğ tarihi esas alınacaktır.

Sözleşmenin imzalanabileceği en erken tarih

- *İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren; 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.*
- *(Şikayetle uyumlu zira...)*

Şikayet başvurusu, ihale sürecindeki işlem veya eylemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla bu işlem veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılmış olması gereken tarihi izleyen günden itibaren 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün içinde ve sözleşmenin imzalanmasından önce, ihaleyi yapan idareye yapılır.

- Böylece, kesinleşen ihale kararının bildiriminden itibaren maddede belirtilen süreler geçmedikçe sözleşmenin imzalanmayacağı kuralı getirilerek ihalelere yönelik başvurular güvence altına alınmıştır.
- Buna göre, idareye şikayet başvuru süresi sona ermeden sözleşme imzalanmaz.

Sözleşmeye davet

- 41 inci maddede belirtilen sürelerin bitimini, (177)
- Ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi

izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir.

İhale üzerinde bırakılan istekliye sözleşmeyi imzalaması için tanınan süre

- İstekli, sözleşmeye davet yazısını tebellüğ ettiği tarihini izleyen **on gün içinde kesin teminatı vermek** suretiyle sözleşmeyi imzalamak durumundadır.
- Yabancı istekliler için bu süreye **oniki gün** ilave edilir.
- Sözleşmeden önce kesin teminat alınmayan **danışmanlık hizmet ihalelerinde** sözleşmeye davet ise, kesin teminat istenilmeksizin yapılır.

TEŞEKÜRLER